

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.606/2024/19.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Horváth Péter, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. április 1.

Az ügy tárgya: rablás büntettének kísérlete

Terhelt(ek):

Első fok: Dombóvári Járásbíróság, 9.B.24/2024/10., ítélet,
tárgyalás, 2024. február 21.

Másodfok: Szekszárdi Törvényszék, 5.Bf.59/2024/5., végzés,
nyilvános ülés, 2024. október 17.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt

Rendelkező rész

A Kúria a rablás büntettének kísérlete miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szekszárdi Törvényszék 5.Bf.59/2024/5. számú végzését hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.

Elrendeli a terhelt azonnali szabadlábra helyezését.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Dombóvári Járásbíróság a 2024. február 21. napján meghozott 9.B.24/2024/10. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki rablás büntettének kísérletében [Btk. 365. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont]. Ezért őt 2 év 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltése utáni napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a Kaposvári Járásbíróság 3.Bpk.776/2021/4. számú határozatával kiszabott 1 év 6 hónap szabadságvesztés büntetés utólagos végrehajtását. Rendelkezett továbbá az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2024. október 17. napján jogerős 5.Bf.59/2024/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapítottan – a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezése, és az eljárás bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[4] Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nyilvános ülésén önhibáján kívül nem lehetett jelen, mert arra nem kapott idézését. A törvényszék ugyanis nem arra a címre küldte az idézést, ahol valójában tartózkodik, annak ellenére, hogy a tényleges tartózkodási helyét korábban a bíróságnak bejelentette.

[5] Kifejtette, hogy a terhére rótt bűncselekmény elkövetésekor zavarodott állapotban volt, sanyargatták, uzsorások általi kényszer, fenyegetés hatása alatt cselekedett.

[6] Kifogásolta, hogy az eljárás bíróság az erre irányuló védekezését nem vette figyelembe, és nem rendelt ki szakértőt az állításának bizonyítása érdekében.

[7] Hivatkozott arra, hogy a hatóságok elfogultak voltak vele szemben, amelyet igazol az is, ahogyan a terhére rótt cselekményről a közvéleményt tájékoztatták.

[8] A Legfőbb Ügyészség BF.74/2025/2. számú, a Be. 657. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt az eljárási szabálysértésre hivatkozó részében alaposnak tartotta.

[9] Utalt rá, hogy a másodfokú bíróság a terheltet a nyilvános ülés kitűzésével egyidejűleg idézte, ugyanakkor az idézés nem volt szabályszerű, hiszen azt nem a terheltnek az elsőfokú bíróság által a bűnügyi felügyeletet megváltoztató végzésében rögzített címére (ami egyben a terhelt bejelentett lakóhelye is) küldte meg.

[10] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria helyezze hatályon kívül a másodfokú bíróság végzését, és utasítsa új eljárásra a Szekszárdi Törvényszéket. Indítványozta továbbá, hogy a Be. 276. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontjában írt okból a másodfokú bíróságnak a megismételt eljárásban a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig rendelje el a terhelt község közigazgatási területére korlátozott bűnügyi felügyeletét akként, hogy a magatartási szabályok megtartását a rendőrség a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszközzel ellenőrizze.

III.

[11] A felülvizsgálati indítvány alapos.

[12] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[13] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pont 2. fordulata alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint ilyen eljárási szabálysértés, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[14] A Be. 659. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

[15] A Be. 112. § (1) bekezdése szerint a bíróság azt idézi, akinek a jelenléte az eljárási cselekménynél kötelező, és azt értesíti, akinek a jelenléte nem kötelező, de azt a törvény lehetővé teszi.

[16] A Be. 428. § (1) bekezdése alapján a vádlott jelenléte a tárgyaláson akkor kötelező, ha a tárgyaláson való jelenlét jogáról a Be. 430. § (1) bekezdése szerint nem mondott le, vagy ha a bíróság a jelenlét jogáról lemondott vádlottat kötelezi a tárgyaláson való jelenlétre.

[17] A Be. 425. § (3) bekezdése értelmében a nyilvános ülésre a Be.-ben megállapított eltérésekkel a tárgyalásra vonatkozó rendelkezések az irányadók.

[18] A másodfokú bíróság a nyilvános ülésen a terheltet a büntetéskiszabási körülmények további tisztázása érdekében meghallgathatja [Be. 599. § (2) bekezdés b) pont].

[19] A nyilvános ülésen a terhelt jelenléte – az előbbi esetet kivéve – nem kötelező [Be. 599. § (4) bekezdés].

[20] A Be. 599. § (5) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban a fellebbezés, akkor bírálható el nyilvános ülésen a vádlott távollétében, ha idézése szabályszerű volt.

[21] A Be. 132. § (1) bekezdése szerint a postai úton történő kézbesítés akkor szabályszerű, ha a kézbesítendő ügyiratot a címzett vagy helyette a jogszabály szerint átvételre jogosult más személy átvette.

[22] Ehhez képest kiegészítő szabályként a Be. 132. § (2) bekezdés a) és b) pontja a terheltre vonatkozóan kézbesítési fikciót állít fel azokra az esetekre, ha a postai úton kézbesített ügyirat átvételét megtagadja, vagy nem vette át, és az „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza. Ezekben az esetekben az a közös, hogy a terhelt tudomást szerez (vagy tudomást szerezhetsen) a hivatalos küldemény érkezéséről, de ennek ellenére nem kívánja azt átvenni.

[23] Nyilvánvaló ugyanakkor, hogy nem lehet szabályszerűnek tekinteni az idézést, ha a terhelt ténylegesen nem is tartózkodik az adott címen, viszont eleget tesz annak a kötelezettségének, hogy tartózkodási helyét bejelentse, és ennek ellenére az idézését nem az általa megjelölt címre kézbesítik.

[24] Jelen ügyben erről van szó.

[25] A terhelt védője az elsőfokú bíróság ítélete ellen 2024. február 26. napján fellebbezést jelentett be. Ebben – a terhelt felmentése mellett – egyúttal azt is indítványozta, hogy a bíróság változtassa meg az elsőfokú ítélet meghozatalát követően elrendelt bünyügyi felügyelet magatartási szabályait, és a község közigazgatási területe elhagyásának tilalmát rendelje el a

terhelt számára. Az indítványát azzal indokolta, hogy az ítéletet követően a továbbiakban a terhelt egyedül nem tud magáról gondoskodni Kocsolán, ezért haza kíván költözni az édesanyjához (Dombóvári Járásbíróság 9.B.24/2024/12. számú irat).

[26] A védő ezt a Dombóvári Járásbírósághoz 2024. április 10. napján érkezett kérelmében megismételte, egyben indítványozta, hogy a bíróság rögzítse, hogy a terhelt lakó- és tartózkodási helye megváltozott. Hivatkozott arra, hogy a lakcím azért szűnt meg, mert a terhelt külföldről hazatérő élettársa az elítélésről tudomást szerezve a terhelttel megszakította a kapcsolatot, és őt az ingatlan azonnali elhagyására szólította fel (Dombóvári Járásbíróság 9.B.24/2024/16. számú irat).

[27] Ezt követően a Dombóvári Járásbíróság a 2024. április 18. napján meghozott és 2024. május 2. napján végleges 9.B.24/2024/18. számú végzésével a terhelttel szemben elrendelt bünyügyi felügyelet magatartási szabályait akként változtatta meg, hogy a terhelt a község közigazgatási területét nem hagyhatja el. A bíróság még e végzés rendelkező részében is utalt rá, hogy a magatartási szabályok megváltoztatásának oka a terhelt lakóhelyének megváltozása. A végzés a terhelt személyi adatai között lakóhelyként az új címet rögzítette.

[28] Az elsőfokú bíróság 2024. május 13. napján a másodfokú ügyszámra hivatkozással megküldte Szekszárdi Törvényszéknek a magatartási szabályok megváltoztatásáról rendelkező végleges határozatot. Az erről szóló átiratban külön is utalt rá, hogy a végzés meghozatalának indoka a terhelt tartózkodási helyének megváltozása volt (Dombóvári Járásbíróság 9.B.24/2024/20-II. számú, és Szekszárdi Törvényszék 5.Bf.59/2024/3. számú irat). A tájékoztatást a Szekszárdi Törvényszéken 2024. május 14. napján iktatták.

[29] Ebből következően a törvényszéknek a nyilvános ülés 2024. május 15. napján történt kitűzésekor már hivatalos tudomása volt arról, hogy a terhelt valójában a bejelentett lakóhelyén tartózkodik, ahol bünyügyi felügyelet alatt állt.

[30] A másodfokú bíróság a terheltet a nyilvános ülésre idézte.

[31] Ehhez képest a nyilvános ülésre szóló idézést a másik címre küldte meg számára, ahonnan az „nem kereste” jelzéssel került visszaküldésre a törvényszékhez.

[32] A 2024. október 17. napján megtartott nyilvános ülésen – a büntetés-végrehajtás nyilvántartásának ellenőrzését követően – a törvényszék rögzítette, hogy a nyilvános ülés megtartásának nincs akadálya (Szekszárdi Törvényszék 5.Bf.59/2024/5. számú jegyzőkönyv első oldal).

[33] A másodfokú bíróság egyetlen alkalommal sem kísérelte meg a hivatalos irat kézbesítését a terhelt lakóhelyére, amelyről a fentiek szerint hivatalos tudomása volt.

[34] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a terhelt idézése a Szekszárdi Törvényszéken 2024. október 17. napján tartott másodfokú nyilvános ülésre nem volt szabályszerű, arról a terhelt önhibáján kívül nem tudott.

[35] Így a nyilvános ülés megtartásának a Be. 599. § (5) bekezdése alapján akadálya volt, azt a törvényszék olyan személy távollétében tartotta meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező [Be. 608. § (1) bekezdés d) pont]. Ezáltal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok megvalósult (BH 2019.100.).

[36] Ehhez képest a felülvizsgálati indítványban írt további kifogások vizsgálatára nem kerülhetett sor.

[37] Tekintettel arra, hogy a terhelt az eljárás során a hatóságokkal együttműködött, továbbá a bűnisméltés aktuális reális veszélyére az iratokban rögzített tényekből nem vonható alappal következtetés, vele szemben kényszerintézkedés elrendelésére jelenleg nincs törvényes ok.

[38] Ekként a Kúria a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a másodfokú bíróság jogerős ügydöntő határozatát a Be. 663. § (2) és (4) bekezdése alapján, a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[39] *A döntés elvi tartalma*

A másodfokú nyilvános ülés terhelt távollétében való megtartása feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a terhelt szabályszerű idézésére nem került sor.

IV.

[40] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. április 1.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.1.606/2024/19. számú végzése 2025. április 1. napján véglegessé vált.

Budapest, 2025. április 1.

Molnár Ferencné dr. s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

bíróági ügyintéző